

Denne kolonne er
forbeholdt sensor.

Oppgave 1)

1

Den norske kommunereklonen finansierer hovedsaklig sin drift på 4 forskjellige måter. Jeg vil først valse opp disse, for deretter hod å forblan tillvendt der enkelte finansieringsmetodene.

- Skatt
- Overføringer fra staten
- Gebyr og avgifter
- Andre inntekter

Skatt

Skatt er der den norske kommune får med penger fra. Den tilnaer 35-40% av finansieringen til kommune Norge. Skattepengene komer fra ~~de~~ forskjellige områder. Disse er hovedsaklig fra inntekt, eiendom og formue. Mange av disse ratene settes sentralt, men det gis et lite mellomom i kommunen. Inntekt og formue settes hovedsaklig ratene sentralt, mens det er på eiendoms- skatter vi finner forskjellene. Dette er en frivillige skatt og ratene vil variere fra kommune til

Denne kolonne er
 forbeholdt sensor.

kommunene. Enkelte kommuner har
 ikke innført eiendomsrett. I denne
 saken ligger det et enormt innleidyingspotensial
 og det er en marginal kostnad at
 denne skatten innføres i kommunene.
 Det er viktig å nevne at dette
 er en meget uordentlig sak og
 at ikke alle kommuner følger trenden
 med å innføre den. Videre skal
 det også nevnes at det legges opp
 til at kommunene skal utnytte dette
 potensial, kommuner som står
 økonomisk og står i fare for å ende
 opp på ROBEKs liste, økonomisk styring
 underlagt fylkesmann, kan få hjelp
 av fylkesmann om å utnytte sitt innleidyingspotensial.
 Kost sagt mye brukt og uordentlig.

Overføringer fra staten
 Det er her kommunene har sin
 ved største finansiering. Pengene
 som kommer fra staten kan
 deles inn i to kategorier:
 1: Rammeoverføringer 2: Øremetede tilskudd.
 Rammeoverføringer er renteløse
 kommunen står fritt til å disponere
 selv. Dette betyr at politikere og
 bevilningsutvalget kan bruke pengene
 der det beres mest. Øremetede tilskudd
 er penger ryknet på et spesielt formål.

Denne kolonne er forbeholdt sensor.

Dette er formål som rettsdele politikere ønsker å gjøre noe med. Det vil for eksempel være oppussing av skoler, staten reker av et vist beløp kommunene skal bruke til å restaurere skoler. Dette binder fast de pengene og kan derfor ikke brukes til andre formål. Det er knyttet mye diskusjon til ordmerkingen. Bestate politikere ønsker å vise handlingskraft ved å berømme hva pengene går til, mens dette begrenser lokale politikere sitt handlingsrom.

Gebyr og avgifter

Dette er en viktig del av kommunens inntekter og er helt knyttet opp til de tjenestene kommunene tilbyr. Dette kan være regnskapsbehandlingsgebyr og lignende. Det er normalt at klynker avgift opp til for eksempel behandling av byggesaker. På den andre siden skal det nevnes at dette er sterk subsidierte priser, men det gir allikevel kommunene litt inntekter. Kommunale avgifter pleier vanligvis å knytte seg opp til vann og avløp og lignende.

Kurskode/Fag : ST-200
Kandidatnr. : 4043
Dato : 10/2/08
Ark nr. : 4 av 24

Denne kolonne er
forbeholdt sensor.

Andre inntekter
Dette er den minste deler av
kommunens inntekter og består
av henholdsvis 7% av de totale
inntekter. Dette kan være reg
inntekt fra drift av en kommune
helse eller andre lignende tjenester.
Dette vil variere fra kommune til
kommune da det eksempelvis er
ikke alle som har kommune helse.

Denne kolonne er
forbeholdt sensor.

2)
Interkommunalt samarbeid er et alternativ til kommunesammenslåing. Dette betyr at kommuner samarbeider om forskjellige tjenester og oppgaver. Dette kan være to oppgaver kommuner som samarbeider om administrative oppgaver eller helsetjenester. Som følge av stor motstand mot kommunesammenslåing er dette et alternativ som blir stadig mer utbredt.

Fordelen ved et slikt samarbeid knytter seg opp til kompetanse, økonomi og effektivitet. Når to kommuner samarbeider om en oppgave vil dette normalt føre til økonomisk gevinst, dette kommer som følge av økt effektivitet og bedre kompetanse. Vis dette skulle være seg tjenester vil kommuner håpe på å oppnå bedre kvalitet på tjenestene. Det er de typiske stor driftsfordelene kommuner håper å oppnå ved et slikt samarbeid.

Ulemper ved et slikt samarbeid kommer blant annet frem ved at politiske beslutninger sentraliseres. Dette betyr at tjenestene blir flyttet bort fra

Denne kolonne er
 forbeholdt sensor.

Lokale politikkere beslutningsmyndighet. Dette fører til en avdramatisering av lokalpolitikk og oppgavene og fjerntene blir mer profesjonelle.

Som en følge av dette får administrasjonen mer innflytelse på beslutningene. Dette fører til økt makt hos administrasjonen og mindre makt for politikkene i beslutningene.

Ved dette er vi derfor inne i en orden på det kompliserte og allerede i endring, forholdet mellom politikk og administrasjon. Dette er en tendens som blir mer normalt i Norge og det skal også nevnes ved at dette sees på som et alternativ til kommunerammestaving.

Kommunerammestaving er en komplisert og vanskelig debatt og dette blir da på en måte et alternativ til dette hvor det oppnås mye av de samme effektene.

Til slutt skal det også nevnes at "generalistkommuneparisippet", kommunene skal presumptivt tilby samme tjenester med lik kvalitet, bør tas med i betraktningen. Evidente kommuner støter med å opprettholde dette prinsippet og det kan bli sett på som et alternativ at småkommuner får "hjelp" av store kommuner til å opprettholde mangfold og kvalitet i tjenestene.

Denne kolonne er
forbeholdt sensor.

Det skal også nevnes at enkelte har et ønske om å avvikle generalitetsprinsippet for å effektivisere kommunene. Dette vil betyde at generalitetsprinsippet ikke er nødvendig når kommuner samarbeider, tjenestene vil tilbys til bedre kvalitet, en annen kommune.

Leg skal prøve oppsummere hovedpoengene i debatten. På den ene siden har vi økonomi, kompetanse, effektivitet og bedre tjenester mens på den andre siden har vi serket politisk styring og økt makt til administrasjonen.

Vi har også i bakteppet de kompliserte forholdene med kommunesamarbeid og generalitetsprinsippet som berøres av dette.

Denne kolonne er
forbeholdt sensor.

4

I dag finnes det flere ulike måter å administrere kommunen på. Dette gjelder både politisk og administrativ organisering noe som henger tett sammen i kommunenorge.

Formannskapsloven for 1837 har lagt grunnlaget for organisering i kommuner, den har lagt grunnlaget for formannskapsmodellen.

Etter endringen i 1992 av KommuneLOven har det blitt åpnet opp for alternative organisering. Dette har ført til at den parlamentariske modellen har vokst frem. Mell utgangspunktet vil derfor være formannskapsmodellen og den parlamentariske modellen, jeg vil deretter trekke inn administrativ organisering og komite-modellen.

Formannskapsmodellen er den mest normale organiseringen, det er en modell som er bygd på makt og politisk enighet.

I denne modellen vil kommunen bestå av et formannskap, kommunestyret/bystyret, ordfører og obligatoriske utvalg (bortollutvalget og administrasjonsutvalg) og en rådmann/administrasjonssjef.

Denne kolonne er
forbeholdt sensor.

Formannskapet er det vi holder for "mini kommunestyre". Formannskapet består av et representativt utvalg av politikere som er utvalgt etter forholdstall prinsippet. Dette innebærer at den prosentvise andelen av representanter fra partiene skal inntas i formannskapet. Det vil da si at de som har flestall i kommunestyret, har flestall i formannskapet. Formannskapet fungerer som et arbeidsutvalg for kommunestyret og mange saker avgjøres her før de kommer i styret. Kommunestyret er det øverste politiske organ der alle de viktige sakene behandles over. Alle politiske representanter er til stede i kommunestyret når viktige saker skal avgjøres. Videre så er ordfører øverste politiske leder og fungerer som sakfører i kommunestyret. Ordfører er øverste politiske leder og er leder for det regjerende flertall eller de som sitter i forrington. Videre er det lovfestet at det skal være et kontrollutvalg og et administrasjonsutvalg. Kontrollutvalget skal kontrollere at alle saker som behandles går riktig for seg, de kontrollerer også all annen aktivitet innad i kommunen. Adm. utvalget

Denne kolonne er
forbeholdt sensor.

er der kommunen som arbeidsgiver diskuteres. Det er normalt at interesseorganisasjoner/arbeidstakerorganisasjoner er representert i administrasjonsutvalget. Rådmann/administrasjonsutvalget sjef er øverste administrative leder, han har møte og talerett i alle utvalg. Utvalgt administrasjonsutvalget og kontrollutvalget, men det kan forekomme at rådmann er til stede for å kommentere enkelt saker. Rådmann er ansvarlig for at alle saker som legges frem for politikkene er forsvarlig utredet. Det skal også nevnes at stillingen er en mellomstilling mellom administrativ/tjenesteførende og politisk, dette fordi Rådmann legger frem og forleder mange viktige saker. Den anledning er det viktig å nevne at Rådmann er politisk uavhengig, partipolitisk uforbunden og er en stilling som ikke er på valg. Det betyr at Rådmann ansettes og ikke er politisk valgt. Videre så er det normalt med politiske utvalg og administrative avdelinger. Disse pler er vanligvis å bli delt opp litt, dette innebærer

Denne kolonne er
forbeholdt sensor.

at vi for politisk utvalg og administrativ utdeling etter for eksempel teknisk, helse osv. Dette legger grunnlaget for kommunens og mange av de vesentlige tingene er lovfestet i kommuneloven som:

- Byråd/ kommunestyret
- Formannskapet
- Ordfører
- Obligatoriske utvalg: adm utvalg og kontrollutvalg.

Videre så har vi den parlamentariske modellen som legger til rette for maktkonsentrasjon og tydeliggjøring av posisjonsfakt.

Dette fører til vesentlige forskjeller fra formannskapsmodellen.

For det første er ikke rådmann administrativ leder, i denne modellen er byrådet overtatt ansvarlig.

Byrådet er en politisk valgt stilling og derfor en motsetning til rådmann. Dette fører til et klare skille mellom politikk og administrasjon. Dette kommer til uttrykk ved at Byrådet peker saker for byrådet. Videre skal det nevnes at det ikke er et formannskap

Denne kolonne er
forbeholdt sensor.

men et lysrå som fungerer som et utøvende organ.
 For det andre, er modellen bygd på et parlamentarisk, dette betyr at det sittende flertall alltid må støtte lysrådet og de forskjellige lederne for lysråsutvalgene. Dette betyr at lysrådet kan stille kabinettforsvar og må gå av ved mistillit fra lysrådet. Dette fører til klare skilleliner mellom politikk og det praktiske livet i forvaltning.
 I motsetning til formannskapet der forvaltningen sitter for 4 år og kan ikke stille kabinettforsvar og på den måten fullt sittende selv om ikke politikkten lever for vedtatt. Det må også nevnes at i denne modellen er det lysrådet som sitter ved makten mens utvalgene fungerer mer som en gallestein.

Jeg skal prøve å oppsumere de viktigste forskjellene mellom den parlamentariske modellen og formann-
 skapsmodellen

Rådmann vs Byråd: I formannskapsmodellen er rådmann øverste administrative leder, rådmann er ansatt ikke politisk valgt.

Kurskode/Fag : ST-200
Kandidatnr. : 4043
Dato : 10/208
Ark nr. : 13 av 24

Denne kolonne er
forbeholdt sensor.

I den parlamentariske modellen er
bepålet overste politiske leder, bepålet
er politisk valgt.

Konvenser vs Konflikter: Formannskapsmodellen
legger opp til at det skal være
enighet i bepkret og kommunekret,
dette kan skje ved varierende flertall
i forskjellige saker. Den parlamentariske
modellen legger opp til en bevilgning
av politiske forutsetninger ved at Bepålet
og resten av hans vedtatte er
avhengig av tillit fra bepkret og
fungerer på en måte som en regjering.

Formannskapet vs Bepålet: Formannskap
fungerer som et arbeidsutvalg for
kommunekret mens Bepålet utøver
bepkrets politisk utøvende organ.

Det er en pågående politisk debatt om
hvilken modell som er mest ideell og
dette vil være vanskelig å avgjøre.

Videre så finnes det et alternativ
til, formannskapsmodellen utdannes
den sees på som en mellomting
villan disse to modellene.

Denne kolonne er
forbeholdt sensor.

Når det gjelder den administrative organiseringen vil jeg behandle fremtidsmodellen og sektor/etablisement prinsippet.

Fremtidsmodellen er en organisering som vi begypper å se mer til i Norge. Dette innebærer at mellomledelsen fjernes og det opprettes opprettes såkalte resultatenheter. Dette innebærer at en avdeling fungerer som en egen enhet med en leder. Denne avdelingen arbeider innenfor rammene som er satt av rådmann og er ansvarlig for budsjettføring. Dette innebærer også at overbudsjetter/underskudd overføres fra et år til et annet. Ved at de har de resultatene betyr det at hver enkelt enkelt jobber med sitt enkelte resultat.

Sektormodellen (etat) de deler hver enkelt avdeling inn etter oppgaver men de har ikke den sikkerhet som resultatene har. Her jobbes det med segmentert utifra oppgaver, mens det kan være mer fokus på budsjett og resultat på hver av delingene.

Denne kolonne er
forbeholdt sensor.

Avisningsvis vil jeg nevne at den parlamentariske modellen ikke er særlig utbredt i Norge. Det er kun i Oslo og Bergen det er innført denne modellen, i tillegg har det vært litt prøver og feil i noen av fylkene i Nord.

Mye av ideen bak den parlamentariske modellen var å fremme politisk skillelinjer. Dette skulle føre til høyere valgdeltagelse og mer interesse for politikk. Valgdeltagelsen har de ikke vært helt ned, men det skal nevnes at innbyggere har god kjennskap til det politiske systemet og det som foregår i Norge. Videre vil jeg nevne at det diskuteres i Bergen om de er store nok til å ha en slik modell, enkelte vil hevde de akkurat er det. Noe som gjør at dette vil gjøre det vanskeligere å innføre en slik modell.

Denne kolonne er
forbeholdt sensor.

Oppgave 2a)

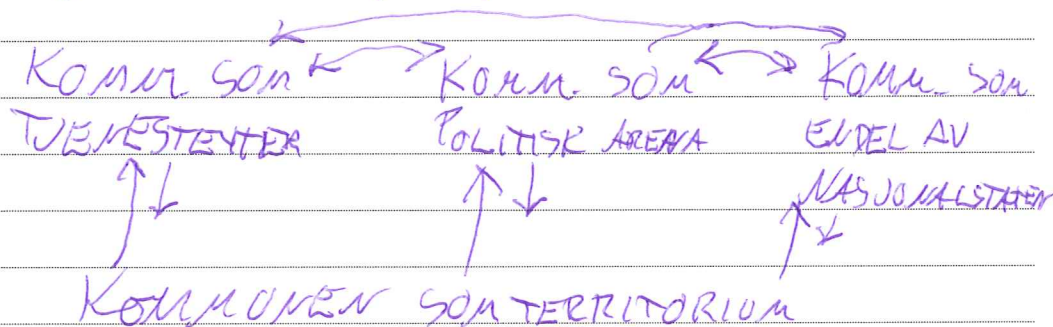
Den norske kommunestrukturen har endret seg flere ganger i løpet av årene. Sist det var en markant endring var på 60-tallet, den gangen var det omfattende kommunerammenlagt som gjalt over hele landet. Siden den gang har det ikke vært store endringer i antallet kommuner, men det skal nevnes at det har vært en tendens til at kommunene stadig overtar flere oppgaver fra staten. Videre vil jeg også legge til at dette har skjedd uten noen særlig økonomisk kompensasjon.

På 01.01.09 hadde vi 431 kommuner i Norge, og så vidt det er meg bekjent tror jeg fortsatt det antallet er gjeldende. Kommunenes oppgaver består av tjenesteyting, forvaltning, helse mm. Der det skal nevnes at tjenesteyting er rett på som den viktigste oppgaven. Flere og flere av befolkningen ser på kommunen som en tjenesteyter. Jeg vil også berøre inn noen andre faktorer som illustrerer hva som påvirker kommunens strukturs.

Denne kolonne er forbeholdt sensor.

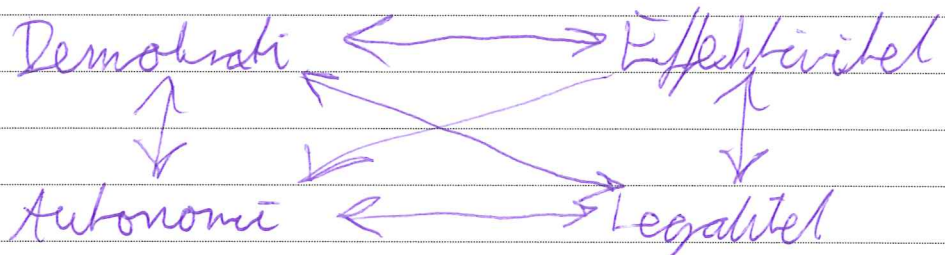
I mine øyne er nemlig bare tjenestefingeren bare en del, firkantet en riktig del.
 Skal vi forstå kommunestrukturen er det riktig å se på det i et større perspektiv. Jeg velger derfor å dele inn i 4 perspektiv

Dette illustrerer all det kommunen representerer men allikevel er det bare tjenestegiver for folk flest forbinde med kommunen.

Dette er et konseptuelt ramverk og ~~de~~ når kommunesammenheng påvirker disse prinsippene.

Videre vil jeg introdusere en modell til som illustrere hvilke prinsipper kommunene jobber etter og forholdet seg til. Den illustrerer veldig godt hvor nærme forhold som nå beskrives og hva som påvirker beslutninger.

Denne kolonne er
 forbeholdt sensor.

Dette preger den norske kommunestrukturen og vil absolutt være ved å prege debatten om kommunerammenlånge. Dette er fire stoner som varierer og fungerer sammen i et samspill.

Daglas kommunestruktur er lagt opp etter en privilegertstilling. Dette betyr at en eventuell sammenblanding av to eller flere kommuner vil forekomme på et privilegert basis. Dette har ført til veldig på kommunerammenlånge den siste tiden. Det er normalt ved en generell skepsis knyttet til dette temaet, men at dette er knyttet opp mot lokal identitet. Kva vi skal kunne nemne inn på senere. Dette temaet er det stor politiske meningsfulle om og enkelte partier har sterke motsetninger mot kommunerammenlånge. En av de partiene som gir sterkt uttrykk for dette er Venstreside, mens det på den andre

Denne kolonne er
forbeholdt sensor.

hos Høyre og FrP legger
opp til samarbeidsforståelse.
Det ser ut som åpenbart var at
flere partier har lagt opp
til samarbeidsforståelse og det
kan tyde på at dette kan bli
en hel pakke i valgkampen.

Jeg vil først komme opp de
fordelene som er knyttet til
kommunesammenheng og drøfte
tilsvarende deler for jeg far
for meg utempene.

Fordeler:

- Uritthet knyttet til omgivelsene
(kompetanse)
- Stordriftsfordeler
- Lokale virkninger

Kompetanse.

Dagens samfunn blir stadig
mer kompleks og kommunene blir
stadig utsatt for press ved reformer (NPK)
og tap av legitimitet i omgivelsene osv.
Ved en sammenheng vil de samle
kompetansen på et sted. Dette betyr
at mange kloke hoder samles på

Denne kolonne er
forbeholdt sensor.

et sted. Kommunen vil opparbeide seg en unik kompetanse. Evidente av storhommene vil hevde at de tiltrekker seg gode ansatte ved gode faglige kompetente ansatte. Dette skal gjøre kommunene godt rustet til å behandle de utfordringene som finnes der ute og ivareta alle de komplekse samfunnsoppgavene med alle de krevende de nå kan med, se modeller.

Stordriftsfordelen

Mange studier tyder på at ved sammenheng vil det være store økonomiske besparelser. Dette viser seg tydelig i innsparring i administrasjonen, men har også i mange kommuner vært veldig god i teknisk sektor. Disse stordriftsfordelene gjør at oppgavene blir bedre håndterte og på den måte mer effektiv. Allra stordriftsfordelen vil vise seg gjennom økonomi, kvalitet og effektivitet.

Denne kolonne er
forbeholdt sensor.

Ektelemente vurderinger

På dette området er det flere forhold som brukes og en av de mest flittig brukte argumenter er "gratisparrangerproblemet". "Gratisparrangerproblemet" innebærer alle de som bor i kommunene rundt en stor kommune og eksempelvis jobber i stor kommunen. Dette innebærer at de kjører bil til byen hverdag og kanskje også av mange av tjenestene deres. Men skal betaler de til en annen kommune. Dette betyr altså at de nyter godt av fordelene med en stor kommune men betaler ikke noe for dette.

Videre så er det mange kommuner som legger vekt på arealutvikling. Dette betyr at enkelte kommuner har et ønske om å utvikle mer areal, all er fribetalt i byen. Men byene leder etter mer arealplott hvor de små kommunene rundt mårene plass til overs. Ved å slå sammen kommunene får de utviklet arealene bedre og ha en mer helhetlig utvikling regionalt i stedet for at all skal hypes opp i byen.

Denne kolonne er
forbeholdt sensor.

Ulemper:

- Politisk deltagelse
- Allokeringseffektivitet
- Tap av identitet

- Politisk deltagelse

Nå er vi inne og rører ved den demokratiske delen av sammenligning. Mye av begrunnelsen for å opprettholde senatkomiteer er usikkerhet til politikerne. I senatkomiteer vil det være drøftingsaktive politikere som har god kunnskap om det som skjer i lokalrådsarbeidet, ved å sentalisere beslutningen reduseres den politiske styringen. Mye av oppgavene vil videreføres til administrasjonen og saker som for ble prioritert av politikere, viktige lokal saker blir ikke drøftet angående

- Allokeringseffektivitet:

Med allokeringseffektivitet mener vi tanken om at beslutningene bør tas så nærst mulig som mulig for at det best mulig skal kunne tilpasses folket. Videre så vil jeg også nevne dynamisk effektivitet som innebærer at beslutningene må tas

Denne kolonne er
forbeholdt sensor.

noenest mulig folket og at beslutnings-
tagerne må være noeest mulig beslutningen.
På den måten kan de overvåke
endringene i et komplett samfunn
og hele tiden forbedre og endre
på de beslutningene som tas.
Dette er viktige prinsipper for
mange for et godt samfunn og
vil herde dette veier tyngre
en storriktspoldder og økonomibepærke.

Tap av lokal identitet
Dette vil gå inn i perspektivet
der vi ser kommunen som et
territorium. Mange er redd for
å miste den lokale identiteten og
er sterkt motstander av kommunesammen-
slåing av den grunn. Det er mange
som vil gjerne for å ikke bli
en del av en stor kommune. De
argumenterer sterkt for å holde
et lokalt preg på kommunen.
Der det er noeet til politikk og
politiske beslutninger, på den måten
blir mulighetene tall av de som
gjørmer lokal samfunn og
"vel hvor stor strekker".

Det skal også nevnes avslutningsvis at enkelte
hevder at økonomibepærke i kommune-

Denne kolonne er
forbeholdt sensor.

administrasjonen har vært utrolig for
kritiske. Enkelte vil heide at
dette bygger på måleprikkene
og at besparelsene ikke er så
store. Det argumenteres for
at besparelsene i sentraladministrasjonen
ikke er så store som først heidet
og at de enkelte administrasjoner
ikke ikke sparer på dette. Dette
vil typisk være reg skoler og
lignende som det sier at
ikke vil få den ønskede effekten
av sammenligning

Som nevnt tidligere er det mye
som tyder på at kommunerammen-
slåing kommer til å bli et
helt tema i perioden. Dagens
privatlighetsprensing har ikke
fjert til så mange sammenligninger
som duhet. Mange rapporer
og sentrale politikere vil anbefale
en sammenligning og legger opp
til dette mer det ved ikke i gjennom.
Det er derfor det kommer til å bli
en hel detalj om vi skal begynne
å framgrannslutte kommuner.
Jeg vil også legge til at gjennomslutning
har 1000 innbyggere, men flere har under 500 indv.